D·N
20/8 1948

Socialiseringsfrågan i valdebatten

Sedan årtionden har socialdemokratin på en gång drivit två oförenliga linjer i socialiseringsfrågan. Den ena kan kallas söndagslinjen: man angriper utan hämningar det s. k. privatkapitalistiska samhället, utlovar en socialisering, som skall göra alla till ägare av allt, och talar om det socialistiska samhället, där inga svårigheter, inga kriser längre skall finnas. Den andra linjen, vardagslinjen, innebär att de stora utopierna och fantasierna ersätts av rena plattheter. Socialdemokratin vill i själva verket socialisera bara då det är alldeles nödvändigt, säger man, och vem kan motsätta sig denna självklart riktiga tanke?

Historiskt och taktiskt är denna motsättning lätt förklarlig. Sedan Marx dagar har ordet socialism varit ett löfte om en total omvandling av samhället, om ett nytt samhälle liknande ett paradis på jorden. Därest den föreställningen släpps blir partiet helt enkelt ett radikalt socialt reformparti, det kan inte längre bjuda sina anhängare den stora mystiken. Men vardagslinjen är lika oföränkomlig: man har upphört att tro på socialiseringens underbara verkningar, man är medveten om dess risker och faror, och framför allt — en stor del av väljarna har klart för sig att socialisering i praktiken är regleringar, statsdirektiv, tvångsåtgärder utan ända. Lika förklarligt är att påpekandet av de två propagandalinjernas existens och oförenlighet väcker irritation, ty i varje given situation vill partiet framhålva den linje som ter sig som den taktiskt mest verkningsfulla.

Årets valrörelse överflödar av exempel på detta nästan omedvetna dubbelspel. I valmanifestet finns inte ett ord om socialisering. Morgon-Tidningen förkunnar att socialisering blott kan tänkas "när andra medel inte förslår för att undanröja samhällsskadlig privatmonopolism eller för att höja effektiviteten på de speciella områden, där det råder mishushållning". Vardagslinjen är alltså den dominerande vid detta val, liksom den varit vid varje val efter det stora nederlaget år 1928. Men som vanligt kan partiets agitatorer inte alltid nöja sig med denna beskedliga ståndpunkt. Hr Erlander talar om prövning av skilda socialiseringsåtgärder, andra förklarar att vi är på väg in i det socialistiska samhället — och vad skall väl detta betyda om inte ett socialiserat samhälle?

Hr Wigforss är — också som vanligt — den främste representanten för söndagslinjen. I sitt radioföredrag i förra veckan betecknade han den nuvarande ordningen som feodal — sedan Marx tid det fulaste och oklaraste ordet i socialismens lexikon — och talade om att allmän äganderätt skulle skapas genom att produktionsmedlen överfördes till folket. (Beträffande denna tanke i och för sig skall endast parentetiskt betonas att det är en lek med ord att tala om utvidgning av den enskilda äganderätten, då man syftar till att staten skall äga allt.) Det väsentliga är att fastslå att hr Wigforss uttalanden uppenbarligen måste syfta till en socialisering med vid andra syften och av helt annan omfattning än den socialisering av ringa mått och i effektivitetens intresse som mindre vågsamma partivänner talar om. Hr Wigforss ser i det bestående samhället en motsträngare, som helt skall betvingas.

Hur talas det om denna sak i partiets inre cirklar, hur lyckas man åstadkomma att försprråkarna för helt skilda linjer uppträder samtidigt utan att säga mot varandra? En fingervisning ger de förtroliga debatterna i partistyrelsen före 1932 års val. Socialiseringsnämnden — den beryktade kommitté som skulle lägga upp planerna för Sveriges socialisering, men slutade med att presentera ett par seminarieuppsatser av hr Sandler — hade vid denna tid arbetat i omkring tolv år, men inte lyckats åstadkomma något förslag av betydelse. Nämndens ledamöter frågade då partistyrelsen hur de skulle göra. Borde de framföra något slags socialiseringsprogram med risk att totalt blamera partiet, eller skulle de hålla frågan i skymundan?

Den debatt som utspann sig hårom är belysande. En rad framstående partimän, icke minst sådana som utåt framträdde som radikaler, avrådde ivrigt från alla socialiseringskrav; de skulle skada partiet. Hr Z. Höglund, som var och är så vildsam ute på vallfältet, företrädde denna grupp: "Det är klokast att socialiseringsnämnden tar saken under förnyad omprövning och att den skriver sina förslag så att partiet icke lider politiskt men därav." Hr Möller — och andra — var tveksam av sakliga skäl. Hur skulle socialiseringen gå till? Borde man (jämför det förut citerade uttalandet i Morgon-Tidningen) socialisera de företag som gick sämst? Då skulle ju staten få en dålig start och kanske bli tvungen att nedlägga fabrikerna. Och hur kunde det motiveras att staten övertog blott de företag som gick bra och vilkas arbete måste betecknas som effektivt?

Resultatet blev att socialiseringsplanerna skötts undan samtidigt som socialiseringsmyttiken medvetet bevarades. Några yttranden är klarläggande. Hr Wigforss: "En större fara (än socialistiska förslag) är om den uppfattningen framkommer, att vi retirerat från vår socialistiska uppfattning. Då är det bättre att säga att socialisering är omöjlig. Böra vi inte hellre säga att i en situation, som skapas av den rutinerande konkurrensen, är socialismen enda räddningen?" Hr Höglund: "För att vi icke godtar dessa projekt behöver vi icke uppge socialiseringens i d é. Det vore politiskt överlagt om vi skulle skjuta frågan i förgrunden år 1932."

Så gick det till förr och så går det med all sannolikhet till nu. En sak framgår åtminstone med all tydlighet: det är nödvändigt att socialiseringsfrågan ingående och principiellt diskuteras. Att en sådan debatt oroar socialdemokratin är endast ett bevis på att den behövs.

Socialdemokratisk press polemiserar gärna

mot andra riktningars tidningar genom att tillskriva dem åsikter som de aldrig framfört. Dagens Nyheters kritik mot priskontrollens olyckliga verkningar på vissa områden av näringslivet — en kritik som på väsentliga punkter återgav vad priskontrollnämnden själv i flera skrivelser framhållits för regeringen — blev således i Morgon-Tidningens framställning en "attack mot priskontrollen" i syfte att lämna fältet fritt för "spekulanter och jobbare". Aftontidningen brukas på ett välgörande sätt avstå från dylik polemikkonst — utom när frågor från kulturavdelningen släpps lös, men det tar ju ingen så högtidligt. Det förvånar därför att Aftontidningen i torsdagens nummer i ett reportage refererar diskussion von Sydows artikel i Dagens Nyheter för samma dag och återger LO:s vice ordförande Einar Norrmans i Dagens Nyheter införda replik på ett sätt som måste inge läsaren föreställningen att hr Norrmans yttrande, i motsats till hr von Sydows, inte stått att läsa i Dagens Nyheter, utan är en för Aftontidningen given intervju . . . "Försläget om längre arbetid framför disponent von Sydow i en artikel i DN" — rapportera "... säger Einar Norrman med anledning av...". Syftet med Aftontidningens referatmod — om den nu inte avser att inge föreställningen att Dagens Nyheter sympatiserar med hr von Sydows förslag — kan inte gärna vara något annat än att undanskymma att Dagens Nyheters kultursidor — som alltid — varit forum för en fri debatt.

Ransoneringarnas hängivna gynnare inom regeringen

får allt svårare att nonchalera kravet på avveckling. De hittar på en rad krystade invändningar, hänvisar till alla de störningar som kan uppstå vid förändringar — de kan väl ändå inte påstå att förre chefen för livsmedelskommissionens konsumtionsavdelning, direktör Gustaf Kollberg, inte bemästrar det konstfulla systemet. Han vet vad han talar om. Han är inte känd för att rusa i väg. När han med hänvisning till den senaste skördeuppskattningen konstaterar att brödransoneringen kan upphävas, så är det ett omdöme med högsta pålitlighetsgrad. Det kommer dessutom från en liberal man — regeringssocialdemokraterna får orsäkta att detta ger en särskild tyngd åt hans yttrande, eftersom det helt enkelt innebär att han tar hänsyn till konsumentintresset och inte vill att ransoneringssystemet skall bevaras längre än som är nödvändigt. Vi kan göra oss fria från krigsårens bundenhet bara vi vill — bara de regleringsivrande socialdemokraterna tvingas att maka på sig. Folkopinionen skall med kraft göra sig gällande. Nu är rätta ögonblicket att låta de maktfullkomliga förmyndarmännisskorna veta att ett envist kvarhållande av en onödig och impopulär tvångsordning kommer att utsätta dem för hårt bakslag. Svenska folket är inte hur tålmodigt som helst. Det har lagt märke till att andra folk, som haft ett ofantligt svårare utgångsläge, sluppit ifrån ransoneringstrycket, och nu begär vi motsvarande lättnader.

PRESSGRANNAR

Statsministerns förklaring att han inte gärna på telefon kan svara på de frågor som Dagens Nyheter ställt till honom rörande den ekonomiska politiken — han talar om tekniska hinder — har på Upsala Nya Tidning (fp) gjort ett mycket egendomligt intryck. Och hur långt skall denna förevändning räcka?

De framställda frågorna tar emellertid inte hänsyn till det omtalade läge vari statsministern befinner sig som demagogisk valmakare, de syftar till en precisering av hr Erlanders uppfattning med hänsyn till regeringens handlingar — en precisering som kommer ytterst olägligt.

Dessa frågor fanns alltså hr Erlander icke möjliga att uppfatta i telefon. Ru frågar sig allmänheten: Kommer inte Dagens Nyheter till Hälland? Är det omöjligt att göra de det av frågorna på prästs? Sannolikt inte. Även om svaret i Morgon-Tidningen skulle föreneska en dag, så hade säkert den politiskt intresserade allmänheten, som med spänning avvaktat statsministerns svar, hellre tagit denna försening än hänvisningen till tekniska besvärligheter. Hr Erlanders förslå att slänka undan ett besvärande besked är allför genomskinligt, allför enkelt.

Nu befinner sig statsministern i Stockholm, så att telefonsvårigheter kan hän inte längre skylla på. Nästa förevändning? Dagens Nyheter tar emot beskedet i vilken form som helst — det vet han redan.

Ryssarnas uppfattning om diplomatins privilegier visar märkningsvärda avvikelser från allmänt accepterad sedvanerätt, konstaterar Handels-Tidningen (fp) apropå de senaste exempelen på mänsklojakt på främmande territorium. Tusentals förtvivlade människor flyr i dessa dagar från Östeuropa och grundar åter som under nazismen emigrantkolonier i frihetens huvudstäder. Diktaturen kan icke nå dem. Men detta storslagna exemplet kan icke förmå den att avstå från att jaga en lärare och en lärarinna i New York och en 19-års tös i Stockholmstrakten. Det är också ett betecknande drag att Sovjetryssarna exporterar sitt barnsliga skydd av den diplomatiska immuniteten, som är ett av de grundläggande tekniska hjälpmedlen för civiliserat umgänge mellan länderna:

Den diplomatiska immuniteten är ett gammalt instrument, och ett förknippat. Man att den innebärett rättslig hemul för brottet, är en de totalitära staternas uppfinning. När den misbrukas, och såsom förekommer, bruka eljest båda parter ane det angeläget att snabbt återställa ordningen. Hjälper icke annat kan den förfördende regeringen förklara den felande diplomaten persona non grata, varpå han återkallas — eller utvisas.

Det ger vid handen, att den ryska regeringen mer eller mindre medvetet är att offer för sina förvända tänkesätt och sina egna medel. Den har alls ingening att vinna med att på detta sätt utställa sovjetryska hemmavanor till allmänt beskådande.

Det har sagts att den unga ryskan måste leva "innanför murarna", i bevakad avskildhet, tills hon om två år vid fyllda 21 kan väga sig fram med ett svenskt medborgarskap som betryggande garanti för sin trygghet. Expressen (fp) påpekar med all rätt att en sådan isolering skulle vara horribel i ett frihetsland som vårt:

Sen ägn för att locka Lydia Makarova till ambassaden vid Villagatan används några ord, som adresserats till henne från Sovjet, men som mycket väl skulle kunna ge adressaten genom allmänna posten. Nu inhjuder kommer Nikolsk vårvilligt pressen att komma och bese brevet. Är inte detta att drive grekiskspelet väl långt? Det avgörande för Sverige och svensk opinion är inte att konstnärs brevens existens, utan att snarast säkerställa Lydia Makarovas personliga trygghet. Det är en angelägenhet av första ordningen, en uppgift som sitt men icke minst berör svensk prestige.

Semiliga betvivlar att fadern lever eller att han, om han finns i livet, frivilligt skulle uppmana dottern att resa till Ryssland. Men han kan ju komma hit och besöka dottern, alldeles som en svensk pappa i liknande belägenhet skulle göra! Östergötlands Dagblad (h) säger att det inträffade visar än en gång vilken hög grad av fullkomning den ryska livsgenskapen nått:

Men till de ryska maktthavarnas förvåning existerar varken i Amerika eller Sverige någon form av livsgenskap. Både där och här har en oförvitlig människa rätt att bestämma över sig själv. Vi har fortfarande många baltiska flyktingar i landet, bl. a. i Norrköping. Vi har talat med några av dem, varvid de typer starka misstanker om att de skuggats av vilt främmande personer. Det har inte varit möjligt att kontrollera uppgifterna, men efter händelserna med Kosenkina och Lydia Makarova kan man tro vad som helst.

Ett synes vara ofrånkomligt och det är att man från svensk sida klart säger ifrån om att utlänningar, som kommit hit och undersordnar sig vår uppfattning om vad ett fyfnat samliv kräver, får stanna här om de så vill.

Balterna känner sig ännu inte riktigt säkra på den saken. De lyssnar förgäves efter en vinnande, värmande ton i utrikesministerns röst — den enda som övertygar. Formella försäkringar kan inte ersätta ett behjärtat och fast uppträdande. Hr Undén har tyvärr skapat motsatsen till trygghetskänsla hos dem som mest behöver en sådan.

Sanningen om västmaktspolitiken har försvarsministern åntligen uppenbarat, utropar Ny Dag (k) förtjust, trots hr Erlanders varningar för att ta statsrådet på orden. Den berömvärdre hr Vougt är känd för "uppriktiga och öppenhjärtiga uttalanden", och här har han riktigt "lagt bladet från munnen":

Kort och gott: västmakterna tryker på Sverige att gå in i ett västblock. Försvarsministern står för upplysningen. Det finns ingen semolikhetskäl för att han skulle ställa sig i en falsarsel och diktia hop påståenden att påtryckningen på Sverige förekommit från västmakthåll. Hr Vougts fadis beerkt inte i att han ljugit utan i att han talat sanning.

De "tekniska svårigheter" som besvärade den semesterfirande Erlander hindrar kanske inte Vougt att från Rom telefonera in sin mening om den förres "tolkning" av vad han tänkt och sagt. Det behövs bara några ord.

Hiss skadade flickas hand

Brandkåren i Solna kallades vid 15-tiden till Östervägen 4 i Råsunda, där två flickor, 6 och 9 år gamla, satt fast i en hiss. Räddningen hade fått handen i klämi, varigenom hissen stannat. Med hjälp av spett och kofot kunde hissdörrarna bredas ut, varpå den lilla fördes i ambulans till Kronprinsessan Lovisas barnsjukhus.

Allmänna svenska prästmötet fortsatte på torsdagen med morgonbön i Österunds kyrka av kyrkoherde Arvid Rönnlund. Generalsekretarien Sedvall redogjorde för kyrkans kriser (emnet "Folk och kyrka", varvid vikariatsmannen fattjeverdskonsulent Werner Heglund talade om kyrkan och socialvården, på vilket följde en livlig diskussion. "Församlingsprästen i dagens situation" var nästa punkt med inledningsanföranden av kommunister Gösta Andersson, Stockholm, och kontraktsprosten Hans Oberg, Sidensjö. (TT, Östersund.)

Nytt porträtt av Franklin Roosevelt

Roosevelt och Farley. Bilden tagen 1937.

JAMES A. FARLEY, född år 1888 i en liten stad i staten New York, blev efter starkt begränsade studier vid tjugu års ålder affärsman och politiker. Han var från början den typiske lokalpolitikern, verksam inom det demokratiska partiets valmaskin i sin omstridda hemstat och belönad med befattningar som stundom snarast var sinekurer. År 1932 kom hans stora tillfälle. På det demokratiska partikonventet i Chicago bidrog han på ett kanske avgörande sätt till nomineringen av New York-guvernören Franklin Roosevelt som presidentkandidat. Under de följande åtta åren var namnen Roosevelt och Farley oupplösligt förbundna. Roosevelt, med sin hjärntrust av idégivare och planerare, blev en stor reformator och efter hand en ledare av världsformat; Farley, på en gång ordförande i det demokratiska partiets nationalkommitté och postminister, blev ledaren av den "lilla" politiken, diverse valmakare och främste rådgivare i fråga om ämbetstillsättningar och inre partifrågor. Såsom sådan anses han ha varit en av den amerikanska historiens mest effektiva; han gjorde ständiga resor runt unionen (omkring 12.000 svenska mil om året) för att stimulera och kontrollera de lokala organisationerna; han kallade tusentals personer vid förnamn och kom i håg namnet på tiotusenden; hans förmåga att i detalj förutse utgången av ett val blev legendarisk. Många har ifrågasatt huruvida inte de lyssande demokratiska segrarna 1932—1938 lika mycket berodde på Farleys tekniska skicklighet som på Roosevelts tal och charm.

Under Roosevelts andra presidentperiod uppstod småningom motsättningar. Möjligheten att Roosevelt i strid mot amerikanska traditioner skulle kandidera en tredje gång blev inte

"Före textannonser" forts. från sidan två.

Lektoratet i svenska språket vid Köpenhamns Universitet

är till ansökan ledigt.

Tjänsten tillsättes för 3 år från 1 september i år med möjlighet till förlängt förordnande. Den är avlönad med 5.550 danska kronor per år, vartill kommer rörligt tillägg, som f. n. utgår med 40 %. Sökanden skall vara svensk medborgare. Ansökningstiden utgår 1 september och ansökningar ställas och insändas till Undervisningsministeriet, Frederiksholms Kanal 21, Köpenhamn.

Trikåfabrik köpes

för tillverkning av strumpor och underkläder. Svar till: "Kontant snabb affär", Sv. D., Birg. Jarlsgatan 10.

TIDKONTROLLANLÄGGNING

L. M. ERICSSONS

med 2 st. tidstämpelapparater, kortfack m. m. Nytt eller begagnat önskas köpa. Svar till AB ELIT-SKO, HALMSTAD. TEL. 1090.

GRÄVMASKIN

med höjd- och djupgrävningsaggregat, 0,3 eller 0,4 kbm skopa, köpes omgående av Nära kommun.

Svar med utförliga uppgivningar till ing. Karl Hagberg, fack 60, Sjösta, tel. 2 26.

BANDTRAKTOR

TD 14 med schaktblad hyresledig ev. ackordsarbete. Svar till "0655", 25 53 00 (Telefonsvar) eller Dagens Nyheters Huvudkontor.

SNICKERIFABRIK

MED SÅGVERKSRORELSE

välbelägen vid bredspårig järnväg i större småländskt samhälle av en bäckelse till salu. Rörelsen har mycket gott anseende och en stor av kundkrets. Omsättning en 500.000:— kr., som med lättket kan utökas väsentligt av person med kapital. Tomtområde ca 20.000 kvm. Riklig tillgång på kvalitetsfuru. Tidsenlig maskinuppsättning, därbland en hypermodern hyvl, värmegrees och dito limmaskin. Fabriken lämpar sig väl för specialtillverkning av exempelvis dörrar, lamellträ el. dyl. Utmärkt kapitalplaceringsobjekt. Närmare beskrivning på begäran under svar "Agarna direkt — 656" D. N:s E.-k.

Mindre, lättskött industri

I stad i mellersta Sverige med goda utvecklingsmöjligheter överlåtes till person eller firma, som disponerar kapital härför. God orderstock å lönande vitmarkerbetade och välkända artiklar finnas. Inhemska försäljningen ordnad. Exportmöjligheter finnas. Erforderligt kapital Kr. 100.000:—. Svar till "God affär 1948 — 001", Dagens Nyheters Huvudkontor.

Saknar Ni försäljningsorganisation i Norrland?

Är Eder försäljningsorganisation i Norrland bristfällig eller saknar Ni sådan, i så fall skulle vi vilja föreslå att samarbete. Vi säljer i parti till grossister och en del större förbrukare och tänkte vi ose utöka vårt försäljningsprogram. Om intresse för ett samarbete föreligger, så tycker vi att Ni skulle sätta Eder i förbindelse med oss, vår chef kommer ner i Stockholm i slutet av denna månad och kunna ju lämpligast alla detaljer då diskuteras med honom. Svar torde ställas till sign. "Representativ — Gott samarbete", Dagens Nyheters Huvudkontor.

Lastbilstrafik på utlandet

Marklastbil med 4-hjulig släpvagn, sammanlagd lastförmåga c:a 20 ton. Specialbyggd med kylisolering för transport av frusen fisk till kontinenten. Ett verkligt tillfälle för rätt man. Ring eller tillskriv

MELLANSVENSKA MASKINAFFÄREN, Arboga. Tel. 811.

Brunnsborrningsmaskin

nv. fullt komplett, till salu omgående leverans.

J. ARVID BORJESSON, Sävedalen. Tel. Göteborg 26 06 44.

100 kvm industrilokal i Enskede bytes

emot gärna större dylik. Med inkörport. Lokalen är ny och med m. pentry, w.-c. etc. Har firandnagen motorström och är ej hittills använd. Önskad lokal avses för mek. tillverkn. m. läge Sthlm ell. förorter.

STALINDUSTRIER AB, Tel. 10 35 37.

Ni vill ha löneökning, befordran

Tag fasta på de goda råd *Dale Carnegie* ger i sin världsberömda bok "HUR MAN VINNER VANNER OCH INFLYTANDE". En av alla tiders stärkta bestsellers. *3 mill. ex.* sålda i U. S. A. Affärsmän, försäljare, arbetsledare och tjänstemän lovprisa den. Den visar vägen till framgång för alla. "Man faller till föga för Dale Carnegie", skriver *Jay (Gerd Ribbing)* i Dag. Nyh. 5:e svenska upplagan nu ute. Beställ i dag!

Sänd kuponger — ej pengar

Till ..... bokhandel eller NATUR och KULTUR, Stockholm Va. Undertecknad beställer härmed att sändas mot postförskott och porto ..... ex. Dale Carnegie: HUR MAN VINNER VANNER OCH INFLYTANDE. 6:—, inb. 8:50 (Stryk det som ej önskas).

Namn .....

Adress .....

VILHELM MOBERG 50 år

Vilhelm Moberg är en av vårt lands mest lästa och uppburna författare. Hans sant folkliga och litterärt högstående diktning har funnit hängivna beundrare inom alla samhällslager, lärd och olärd, ung och gammal rycks med av hans verk. Folkupplagan av hans arbeten omfattar följande tio romaner i femton volymer:

Raskens, 2 vol.
Långt från landsvägen
De knutna händerna
A. P. Rosell, bankdirektör
Mans kvinna
Sänkt sedebetyg, 2 vol.
Sömnlös, 2 vol.
Giv oss jorden!
Rid i natt!
Soldat med bruket gevär, 3 vol.

Pris för hela upplagan 48:85, inb. 82:65
Volymerna säljs även separat

Dessutom har utkommit:

Brudarnas källa
Roman
7:50, inb. 10:50

Rid i natt!
Prakupplaga illustrerad med trägravyrer av konstnären *Harald Sallberg*
20:—, inb. 25:—

BONNIERS

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.

aktuell förrän i samband med det andra världskriget, och ännu på sommaren 1939 försäkrade Roosevelt i förtrosende Farley att han inte skulle ställa upp år 1940. Bland dem som kom i fråga som Roosevelts efträdande var Farley (jämte utrikesminister Hull och vicepresident Garner), och denne fick gång efter annan vackra siffror vid opinionsundersökningarna. Då Roosevelt slutligen beslöt att kandidera blev rivaliteten skarp. Farley motsatte sig detta avsteg från gammal praxis och lät vid 1940 års partikonvent sitt namn framföras — sedan Roosevelt nominerats föreslog Farley dock att nomineringen skulle betraktas som enhällig. Efter konventet avgick Farley som postminister och valledare. Någon verklig brytning kom inte till stånd, men vänskapen och samarbetet var slut.

Om detta skede av sitt liv har Farley skrivit en högst fängslande bok (*Jim Farley's Story, The Roosevelt Years*, McGraw-Hill, $ 3.50). Den ger, liksom memoarerna av Bronxbossen Edward Flynn ("You're the boss"), en utmärkt inblick i amerikansk partipolitik av ordinärt slag. Men framför allt ger den en bild av författaren och hans döde ledare och vän. Bakom de amerikanskt slängiga fraserna och den konventionella gemytligheten avteckna sig en tragedi som inte saknar storhet.

Jim Farley är inte bara en vänlig man, en man som ler, skakar hand och klappar på axeln med precision och naturlig hjärtlighet — det framgår klart av boken. Han är också känslig, samvetsom och hederlig, fast på ett något begränsat och primitivt sätt; hans katolska religion är inte bara en vanesak, utan i avgörande ögonblick el rättesnöre. Man får intrycket att Roosevelt från början underskattade denne man, att han inte såg längre än till det glada grinet och den valtekniska skicklighet. De båda vännernas umgänge bestod till stor del i att skoja och smärretas — denna amerikanska specialitet, som kan vara så tröttsam och verka så enfaldig, men som knappast är ett sämre sätt att maskera sig än de utformade artigheterna och det korrekta kallprutet i andra kulturer. Någon verklig intimitet uppstod inte, vare sig politisk eller personlig. Mrs Roosevelt nämnde en gång att hennes man aldrig kunde "vara sig själv" annat än i sällskap med sina jämlikar; Farley, som fått en enkel uppfostran, säg häri förklaringen till att han nästan aldrig blev bjuden hem till presidenten. För utrikespolitiken och för "den nya given" stod Farley åtminstone från början främmande, och Roosevelt gjorde intet försök att på allvar diskutera dessa frågor med honom. Då Farley mognade och många har betonat hur han "växte" under sin Washingtontid — och då hans popularitet inom landet steg blev han efter hand irriterad över Roosevelts nedlåtande hållning, allra helst som denna för Roosevelt var *självklar*.

Denna irritation, underlibat av den allmänt medvetna politiska rivaliteten, tycks hos Farley ha avsatt en känsla mot Roosevelt som många gånger stod halset utan. I sina dagboks anteckningar dröjde Farley vid Roosevelts svagheter. Roosevelt var längsint, han uppgick allt obehagligt så länge som möjligt, han ljög och begick tvetalen för att slippa bråk, han sjöt av att i radio höra sina egna föredrag och skrattade alltför mycket åt sina egna kvickheter, han ville till varje pris stanna vid makten, men dolde detta begär bakom tankar och ord om sjukhälsnäla och folkets vilja. Då Farley, Hull och Garner talade om "chefen" var det i ord av kärlek och omtanke: "Har han nu inte gjort sig omöjlig, förstår han inte vilka galenskaper han gör?" Men bakom orden spårar man hos alla de tre vännerna nägon av hat, de oroligt vänliga fransarna gränsade till förtal. Roosevelt förjade bli en ensam man.

Starkast framträder detta i skildringen av hur Roosevelt inför en liten krets av partimän sökte förmå Farley att stanna som valledare vid 1940 års val. Presidenten uppbjöd hela sin charm, hela sin förmåga av intim vädjan: "Vän och en vet vad du har gjort för partiet. Alla inom partiet känner dig, Jim. Och att känna dig är att älska dig. Partiet väntar att du skall göra din plikt, Jim." Under sitt tal sökte Roosevelt Farleys blick. Men Farley såg envist ned i papperen framför sig. Det var inte av fruktan för att bli övertalad, det var av fruktan för att bryta ut i ursinne. Hela tiden tänkte Farley: Om Roosevelt lyckas kommer han att skryta med att hans oemotständliga charm än en gång segrat; om han misslyckas blir han ledsen, inte därför att han saknar mig, utan därför att han i nederlaget ser en förödmjukelse.

Men vid bitterhetens sida och i grunden överskuggande denna stod tillgivenheten. Vilket underbart äventyr för en valboss i Stony Point att ha hjälpt till att göra Roosevelt till Amerikas statschef och hela den demokratiska världens ledare. Och var, trots allt, inte Roosevelt en stor man? Han hade de klarare och finare än någon annan tala om varför en enkel man som Jim Farley arbetade för demokrati, tolerans och frihet. Han kunde bli hela Amerikas röst i en tid av kris, krig och skräck. Var han också lig och opålitlig? Ja visst, men inte då han någon enda gång talade om hur mycket han led av sin sjukdom och hur villig han var att offra några år av sitt liv för att göra en sista insats. Inte då han talade om sin hängivenhet för Amerika och sin längtan att hjälpa de fattiga och förtryckta i Illinois och Mississippi likaväl som i de sönderslitna kontinenterna på andra sidan havet.

Om denna förening av hat och kärlek har Farley själv inte varit fullt medveten. Men den ger hans bok spänning, den ger honom förmåga att — trots patet och klicheérna — förmedla en levande bild av Franklin Roosevelt.

Herbert Tingsten

En fin roman för fin smak

"Man vet inte vad man skall beundra mest i denna förtjusande historia."

Kurt Frankman, Skånska Dagbl.

Richard Mason

Vinden kan inte läsa

Nu 20:e tus.

12 kr., inb. 16:50

"De 334 svepande lättlästa, spännande sidorna är en perfekt underhållning med litterära kvalitetsinner."

T. Selander, Svenska Dagbl.

Den boken vill man ha bunden

HÖKERBERGS

FOLKPARTIETS

HANNA RYDH

LISTA

Valbyrån hålles öppen sönd. 13—16

Vardagar 12—17, 19—21

15—28 augusti

AMBASSADEU R, Kungsgatan 18

Försumma inte att göra ett besök

Lär känna **HANNA RYDH** i text och bild

RÄTTELSE

I Willy Strzelewicz recension av David Shubs bok om Lenin i gårdagens tidning hade genom ett förbiseende några ord rakat fallo bort, varigenom recensenten kom att säga motsatsen mot vad han

Hjälpverbet igen

Med anledning av fil. lic. Ake Thulstrups artikel i Dagens Nyheter den 4 augusti om "Hjälpverbet i bisatser", en replik för hjälpverbets bibehållande, skriver rektors vid Norra latinskolan i Stockholm Einar Ölje:

Ett tertalet bland de argument som språkforskarna av facket anfört till förmån för hjälpverbets konsekventa uteblivande i bisatser har ägnats åtminstone den av debatten i ämnet intresserade allmänheten ingen uppmärksamhet. I en artikel i Dagens Nyheter har lic. Ake Thulstrup lämnat ett sammanfattande och mer nuanserat synpunkter på saken. I anslutning därtill må även en icke-fackman komma till tals.

Det har åberopats att vårt språk av äldre hävdat alla hjälpverb ordenligt utskrivna. *Är detta verkligen* ett vägande skäl? Funktionell motsvarar ju det temporala hjälpverbet en böjningsform av huvudverbet. Hur många böjningsformer har vi inte sedan medeltiden lätt falla bort utan att språket däregenom förlorat något av sin uttrycksmöjligheter eller blivit otysplägare! Tvärtom har det blivit smidigare, ledigare och mera lättläst. Varför skulle man då av traditionella skäl vida utveckling tillbaka just på denna punkt, vilket ju uttryckligen medges vara aktiverta mål?

Vidare hänvisas till vardagsspråket, och med det limpteet säger man sig ha fängat en del författare. Selma Lagerlöf (hon är nämnd) i all ära, men inte äg hennes storhet på stilens område! Både hennes prosa och vår senaste bibelöversättnings språk — också åberopat — karaktäriseras ganska ofta av en vardaglighet som ofta och stöter många. I själva verket har ju talspråket en del skavanker som man inte gärna vill förfinna i en skriven text eller i tryck. Dess icke önskvärda drag är pladdriglöden, uppreningarna, slösandet med ord. Skriftspråket bör, det är nog alla med om, eftersträva det motsatta ledigs naturligheet, men inte behöver det därför tillägna sig just trivialiteterna.

Det tycks för sprakkyrkarna vara en så självklar sak att sätta ut hjälpverbet "hava" i bisatser att de ej ens måste säka efter förklaringen till att folk gör på annat sätt. Men gisser på inverkan från tyskan under 1500-talet (varför ej latinet, där parallellföreteelsen i passivum fanns vid utvecklad?). Under fyra hundra år skulle således svenskarna ha sneglat på denna företeelse i tyskan, fastän tyskarna själva under tiden snällt utrotat den! — Det förmodas även att man av strunt förnimelse undvikes hjälpverben.

Saken är mycket enklare! Hjälpverb utelämnas av mig och andra utan någon reflexion eller tendens alls. Fullständigt vanemässigt säter jag ut det när jag tycker det behövs, och ska vanemässigt utelämnar jag det när det inte behövs. Stilen blir därigenom inte uppstylad eller tråglätt eller skär — om min stil ändå kanske inte är så bra, beror detta i så fall på andra orsaker.

Den där "ultrakorrekte kanslikskrivaren", som lic. Thulstrup föreställer sig och omnämner på ett pågrälande ovänligt sätt (jag för min del har ingenting emot det, om förträffliga sämbetsmän), denne som förmodas "med en skarp fasa" ämnat i sista korrekturavdraget uppskäka ett hjälpverb att svälgas, har nog aldrig behövt göra den sortens korrekturändringar. Hjälpverben har säkert aldrig funnits där (för övrigt tror jag inte att han erfar sägen klinkoreaktion i det här sammanhanget). Inte heller tror jag att Dagens Nyheters ultrakorrekta korrekturläsare redan sänder nattens övriga fasor uthärda den att stryka hjälpverb i ledaren om hr W. på spalterna invid lic. Thulstrups artikel. Vinserligen sägas i ledaren hjälpverb på a s a m i l l a s nio ställen där de kunnat och enligt lic. Thulstrup bort vara till finnades, men de fanns säkert inte ens i manuskripten, och det lär nog inte bero på vare sig tyskorientering eller förnämhets- respektive förkonstingsträvan hos ledarförfattaren. En journalist kan skrivit så som han och många andra s p o n t a n t brukar skriva!

Det förefaller som om språkkyrkarna skulle finna den omdebatterade företeelsen oskön. På den punkten är emellertid inte denna sukkintet ensam av andra. Naturslighet: har man börjat titta mett på en företeelse, så ser man den gärna mot sig överall; men det har går vanligt folk förbi utan att reagera alls; de märker inte huruvida hjälpverb finns eller saknas. Detta är ju även ett bevis på att stilen inte blivit onaturlig genom att hjälpverbet utelämnats.

Slutligen hänvisades det till lägken i att man, om man ville tala språkets vanor i ett hänseende, nämligen i fråga om verbens pluralformer, även borde göra det i det här fallet. Med dylik motivering kan man likaväl hur längt man helst! Men man kunde också ha uttryckt saken så här: När vi nu accepterat — det förutsätt: h a r accepterat — den ena förenklingen (pluralformerna), så kan vi väl få slippa den andra! Logik är nog bra, men den är som en gammal trotjänare, är allitid till redo när han tillfrågas, men håller sig däremellan i skymundan.

Hela aktionen för konsekvent utsättande av hjälpverb i bisatser förefaller mig oskön. Den ser mer vänder sig mot hur under 400 år alltmer spritt sig, vilket jag finner naturligt. Ty uteslutandet av hjälpverb gör i de påtalade fallen språket inte otydligt, inte onaturligt — men enklare.

Einar Ölje

*

Vårt språk blir enklare om vi kastar hjälpverbet h a i bisatser, skriver rektor Ölje. Och det är riktigt, ty att (i bisatser) så ihop denna perfekt och pluskvamperfekt innebär en betydande förenkling. Hjälpverbet h a r eller h a d e finnar förloppet till något av de två nämnda tempus och ger därmed satsen skärpa och konkretion, under det att det nakna participium utan hjälpverb ger åtminstone mig en grumlig bild av någonting som i största allmänhet tillhör förfluten tid. I huvudsatsliens inarbetande formulering S e d a n K u n g l. K o m m e r s k o l l e g i u m e r f a r i l l har det nakna participium redan i sig till den grad att man över huvud taget inte kan tänka sig att det verkeligen finns det och därförutom inte kan säga om verbet står i perfekt eller pluskvamperfekt. Denna två tempus bär ju var sitt mena bildat en ny enhet — som jag för min del omöjligt kan anse vara högre, emedan dess uppkomst och eventuella expansion gör vårt språk en nyans fattigare. Att mängder av verbala och substantiviska numerus- och kasusböjningar har kunnat förevinna utan större men för språket innebär inte att detsamma kan sägas om bopåsgningen av två historiska tempus. Här är det frågan om eliminerandet (i bisatser) av en av vårt verbs betydelsegivande — och man frågar sig då till vems förmån vi gör detta betydande grammatiska offer. "Till förmån för enkelheten" eller "kortheten" är otillfredsställande svar, emedan precis detamma kunde anföras till försvar för att understryrkande av vårt adverb; deras avskaffande skulle ju göra satserna ännu kortare. Nej, det riktiga svaret är nog att offret med glatt mod göra emedan det anses av stesen en klang som en lång rad klassiska författare har lärt oss vörda. Det tyska ursprunget upphörde sikert för länge sen att spela någon roll för denna egendomligt sakvetgrupande grammatiska idealbildning.

Att språkmän har sökt en förklaring till den "högre svenskans" utelämnande av hjälpverbet ha i bisatser är rätt naturligt, eftersom detta brak är en egenhet för vårt språk. I danska och norska uttalits alltid hjälpverbet; h e s a i d t h a t h e b e e n i l l är negerengelska och i d i t q u i l é t é m a l a d e är senegalesfranska. Det synes mig då vara ett intressant språkpsykologiskt problem: hur h a n s a d e a t t h a n v a r i s j u k har konmit att anses vara så oåndligt mycket finare än h a n s a d e a t t h a d e v a r i s j u k.

Att denna uppfattning om vad som är fint och motsatsen är förbråkande inom Kungl. Maj:ts kansli kan jag med bestämdhet säga efter att under många år ha haft min uppmärksamhet riktad på den företeelse det gäller vid läsning av officiella tryck. Riksdagsmännen ser tydligen saken på samma sätt, ty ofantligt många av dem kämpar manligen mot hjälpverben då de talar, och då dess förrädiska tingsstar i alla fall slinker ut ur munnen och in i protokollet händer det att de efteråtsa vid korrekturläsningen. Detta sker inte i hörsamhet med en tendens att "visa att man undvandet av hjälpverbet h a i bisatser, utan av instinktiv vördnad mot en del som anses vara högre. Det är bekänligt att rektor Ölje inte kan se det konstiga i denna "instinktiva jakt" på hjälpverb.

De stora tidningarna intar i detta avseende sens sig bör en viss fränare ståndpunkt. Där växlar bruket, och jag har ingenstans anat spår av brukset — i någon riktning. Jag har för övrigt trott mig finna att bruket att kasta hjälpverbet i bisatser är mest utbrett på sportavdelningarna och minst på kultursidorna.

Ake Thulstrup

Bankombudsmannen fick 2 år, 10 mån.

Blek och resignerad inställde sig förre bankombudsmannen Thorsten Ahlström på torsdagen inför rätta i Stockholms rådhus. Anklagelsen lydde på grov förskringring, och dessutom uppsag yrkandet en passus i vilken det hette att de brott Ahlström begått före 1943 gjorts under synbandling, och den löd på två år och fem kronor.

Dom kunde meddelas efter kort förhandling och den löd på två år och 10 månders straffarbete.

På en fråga av rättens ordförande, rådman Widell, svarade Ahlström att han inte haft för avsikt att tillägna sig något av medlen i bost efter sin broder när han antog förordnandet som utredningsman. "Det kom efter hand", sade Ahlström.

Under torsdagsförmiddagens hovförhandling framdrogs även vissa falanrier som Ahlström gjort sig skyldig till mot Svenska handelsbanken. Sålunda hade han tagit intekningar, som tillhörde banken, och använt dessa som säkerhet vid prövata lån. Då man kom in på rent bankrätteliska saker blev Ahlströms svarande omgående de på frågor som ställdes till honom. Från bankens sida framhölls att man inte kände fara någon talan mot den häkte.

Att Ahlströms transaktioner kom i dagen berodde på en del slarv och ett glömska från hans egen sida. Han hade således vid ett tillfälle bestlat halvskrivetta i stället för helskrivnta på en del privata lån som han tagit med anförtrodda handlingar som säkerhet.

REGERINGEN I SYRIEN avgick på torsdagen. Premärministern, Jamil Mardam Bey, fick uppdraget att bilda den nya regeringen.

SLUT PÅ KLOKA GUBBAR OCH GUMMOR

MASSDÖDEN HAR SÅTT FRAM ÖVER KLOKA GUBBAR OCH GUMMOR.

Kvackare avråder vaccination
Smör blir smorning mot klåda

Från Dagens Nyheters utsände medarbetare

VANNAS, torsdag.

Massdöden har gått fram över det ärevördiga släktet av kloka gubbar och gummor. De har skrivit sitt sista kapitel i läkekonstens historia. Det var tren på gamla huskurer och skreck lever ändå kvar, brister rentlighet vid sanitetsbehandling är vanligt. Allmänbildningen i medicinska frågor står lägt ute i bygderna, rapporterar t. f. provinsiallläkaren Folke Eriksson i Kristianberg.

I allmänhet medföre detta ingå större vådor, men det är givet att en kvackosalvare som till exempel ordinerar för att folk inte skall äta vaccinera sina barn, vare sig för smittkoppor eller tuberkulos, inte är särskilt uppskattad bland läkarna. En sådan bedrövlare finns i Ituskele by i Lycksele norra provinsiallläkardistrikt.

I regel är kvackosalvarna mäna om att hålla sig inom det tillåtnas gränser; de som går längst balanserar med fördäftet på lagens ytterkant. Malåtrikk för regelbundna besök av en homeopat som kan se så gott som alla sjukdomar, både pågående och genomgångna, i ögonen, han avslår till och med om man någon gång i sitt liv haft springmask.

Men njursjukdomar kan hara uppträdas i den vänstra njuren.

Skavdal har ärvt sin konst av en äldre kvinnlig läkkling, som lagat till mångs smörningar för små barn under årens lopp. På vägen möter man gubbar och gummor som trott hänt på hemne: alla deras söner och döttrar fick smorning av henne, och alla blev hra och alla lever i bästa välmågo. Och i köpingen finns frusr som kan tala om hur den kvcka konsten fortlever i Skavdal: man skickar ett kvarts kils smör till tatbarfrun och får efter en tid tillbaka en tygpåse med illaluktande innehåll som hjälper utmärkt mot spädbarnsklåda, "rots att läkarna sagt att den är förfälig från moderna sida".

Rissmorningar från Skavdal blittar känt; från Nordmaling rapporterar provinsiallläkare Magnus Lagerlöf om ett fall. Modern smorde och smorde så länge smörjan räckte, och efter en sommar märkten förbättring, flickan började få styrka i benen och gick efter ett par månader. "Hade under smörjningskuren tagit A-D-vitamin och järn", tillfogar läkaren lakonisk i sin rapport.

A-D-vitamin och järn hittar tvegen vägen också till Skavdal så småningom.

Tore

Kvackslavarna bor i det närmaste grannar på två korsande gator, men är inte konkurrera så hårt med varandra, eftersom den ena del av gårdarna sig på omfattande Lapplandsresor.

Äldre kvackaren på orten har för åtskilliga år sedan övergivit sitt gamla yrke, skrädderaren, och är nu sig numera helt åt sina kundera inre hahlua. Han bedriver ögondiagnostik, tar blodtryck, hämoglobinvärde och annat sådant.

Den andre kom till orten under Bredskapstiden som sjukvårdarkorpral. Med denna medicinska underbyggnad skriver han ut recept ungefär som läkarna med Pharmacomania Svecica som vägledare om behandlar även i övrigt sina patienter som om han vore en riktig läkare. Mana specialitet är reumatiska sjukdomar.

Sedan han nylligen avtjänat ett längre straff för fosterfördrivning är han nu i full verksamhet och gör på en ytlig betraktare intrycket av att vara en verkligt vederhäftig person.

De har många hängivna vänner, men också besinkare; en del av Vännisborna känner helt enkelt inte till att köpingen har två kvackslavare som nästan är grannar. En medälders fru som tillhör skaran av trogna berättar att hon haft inåtgående strutma i sista stadiet, men läkarna förstod inte vad det var. Skräddaren däremot visste genast vad det var frågan om. Men ingenting kunde han förstås inte, det blev läsarettets sak. En annan hade fått blodförgiftning tagom till snidemar och ville inte förstöra helgen med att ligga på sjukhus. Han gick till skräddaren, fick en specialmedicin och blev bra i god tid före midsommardanten. Så sig inget ont om homeopaterna! Andra berättar elakheter; en gång blev homeopaten sjuk, så sjuk att han trodde han skulle dö. Den gången fick han sådnjuka sig och hälla på t. f. provinsiallläkaren, som kom och konstaterade hjärtattack. Dr Tinner bekräftar besöket vid förfrågan.

Kloka gumman förnekar sig själv.

Utanför köpingen i Skavdal bor den kloka gumman, en fru av tatarsläkt. Man hör sig noga för var han bor, knackar sedan på och ber om en liten intervju. Man möts av att mycket energiskt förnekande av identiteten, och det är ingenting annat att göra än att i gårdarna runt om få bekräftelse på att identiteten nog var så fullständig den kunde vara. Sannerligen, det har gått ulldie med skrket. Kloka gumman i

"Rena snurren" att resonera om pe, predikar hr Gunnar Winbäck i "Lilla ostbodes" i Gamla stan.

som ingå i kruskabländningen och som kupongerna ibland inte räckt till för.

GRÖTHATARE KÖPTE GRYN I RENA KUPONGPSYKOSEN

— Smör, bröd, mjöl, ost, ägg, socker, var det inget mer i dag? Inga havregryn? frågar specerihandlaren i stambolen på hörnet och vänder på blytertpennan för att summera ihop räkningen. — Nej, tack, svarar en köpande husmor på andra sidan disken —, nu när de inte är ransonerade heyr jag mig inte om att köpa ut havregryn, för det har jag lagrat, så det räcker för flera månader.

Det måste ha varit en vilkkänd melodi för vår specerihandlare, för han nickar instämmande och säger: — Ja, kunderna köper mycket mindre havregryn nu när dom inte känner sig tvungna att köpa ut ransonen. Den undrande medarbetaren spetsar öron och penna, under resonemanget och stötar ut på gallupprunda bland kryddhodarna i stan för att höra hur folk reagerat på nedsättningen av grötmarknaden och andra ransoneringsområden. Det visar sig vara alldeles riktigt att havregrynskonumtionen sjunkit betydligt sedan grynen slöppten fria den 15 juli.

— Inte ett paket har jag sålt sedan dess, berättar expediten i "Ge-Bes Lilla" på Barbarintagatan, och hr Gunnar Winbäck, som står bland limpor, korvsnubbar och konservburkar bakom disken i "Lilla ostbodes" på Lilla Nygatan, har räknat ut att det köps 25 procent mindre havregryn än under ransoneringen i butiken.

— Folk tog ut ransonen även om de inte behövde den och kom sedan och berättade att de varit tvungna att mata duvorna eller fiskarna med havregrynen till slut. Många som lagrat beskärmade sig över att grynen förstördes av mott och mask. Det är ju inte att undra på när husmödrarna inte känner till att havregryn inte håller sig mer än tre månader högst. De köper och lagrar i skåp och skafferier och använder det nyaste först, medan de gamla lagren ligger och förstör. En del kunder kom med omsvidna kuponger till oss, och när vi skulle redovisa sist för havregrynskuponger hade vi 70 kilo över som kunderna inte reklverarat.

"Rena snurren" är det också med såp- och brödransoneringen, tycker hr Winbäck. De han gott slippsan nu, så kunde vi specerihandlare få en och annan kväll och söndag ledig i stället för att sitta och klistra och räkna kupongar varenda ledig stund. Om jag fått en timlön på 2:50 för att övertidsarbete med kupongerna under ransoneringstiden, skulle jag tjänat 40.000 extra vid det hår laget. Folk skulle säkert köpa mycket mera varor om ransoneringarna hävdes, men det gör ingenting, bara vi slipper kupongklistringen.

— Det säljs mindre gryn nu, och det beror det på kanske på att det brukar vara dödsksong för gröt på somrarna, säger hr Harald Wallin, som i trettio år haft butik på Odengatan och som känner kundernas vanor. Men även under ransoneringen köpte 70 procent av kunderna aldrig ut några gryn. Folk köper alltid mindre när en vara slippsn fri — så var det med ost och kakao, och så skulle det bli både med brödoch sådna, som skulle räcka mer än vil.

Nio av de tio gallupfrågade specerihandlarna har samma åsikt, och ett par sägdde på med kraftfulla extrautlanden om köttransoneringens vara eller icke vara.

De enda som tycke vara ohejdat glada över havregrynens frigivning är kruskakärna. "Reformbodes" på Drottninggatan har fått större cirkulation på sina krossade havregryn.

Ny pristävlan i Allers:

3500 kr i priser!

Vem skrev brevet?

Ni deltager väl i Allers nya, roliga pristävlan "Vem skrev brevet"? Om inte, hinner Ni fortfarande vara med från början i denna intressanta tävling, där det gäller att fundera ut, vilken av tre kända personer, som avses ha skrivit ett aktuellt brev.

Tävlingen pågår sju veckor, och varje gång gäller striden 500 kr., fördelade på tio priser. Grip channen — kanske just Ni blir den lyckliga att vinna ett av dessa!

Tag hem veckans Allers

3500 kronor att vinna!

NK-tips

MATSPALT

Bjud på NK-kräftor

— beställ *i dag* kräftorna på NK, så kan Ni vara lugn för att kräftskivan blir lyckad. Levande och kokta NK-kräftor.

*

Åtta kräftor och sju assietter

NK:s färdiga kräftsupé gjorde succé. På grund av massbeställningen förra fördagen vädja vi till wära ärade kunder: Beställ kräftsupén före kl. 3 i dag! Ni får hämta den i morgon efter kl. 12.

*

Skånsk APE kryddkavring och lagrad Svecia-kryddost

det är den verkliga avslutningen på kräftsupén.

Skånsk APE-kryddkavring *68 öre*

Svecia lagrad kryddost, per kg. *3:20*

*

Det bästa är gott nog

Carla Poulé eller Unganka

— varmrätter som uppskattas av gourmeten.

*

Dagens fisk

Vitling ..... pr kg.	1:10
Färsk sill ..... „ „	1:25
Kolja ..... „ „	1:50
Makrill ..... „ „	1:60
Bergtorsk ..... „ „	2:—
Rödspätta ..... „ „	2:25
Torskfilé ..... „ „	2:50
Dessutom: Gädda, Sik Sklöja, Sjötunga, Slätvar, Figgwar, Färsk lax, Färsk ål, Färsk rökt lax och Räkor.	

*

"Middag på burk"

Om gäster oväntat dyker upp på lantstället är det bekvämt att ha Carl Larssons körtkonserver till hands.

Körtbullar, 200 poäng, pr burk *2:10*

Kallops, 200 poäng, pr burk *2:80*

Salta biten, 200 poäng, pr burk *2:80*

Fläsk à la dzube, 200 poäng, pr burk *2:90*

*

Augustigrönsakerna

Stor sallad, pr styck *25 öre*

Goda morötter, pr kg. *50 öre*

Finfin purjo, pr kg. .. *1:50*

Bondlökar, pr kg. .. *60 öre*

Dessutom: Vacker blomkål, Haricots verts, Kronärtskockor, Blekselleri, Paprika. Grön och vit gurka. Majskolvar m. m.

All mat från A/B Nordiska Kompaniet

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.